

POSTITETTU

28. 08. 2014

PORIN KAUPUNGINHALLITUS

Porin kaupunginhallituksen kokous nro 23/2014

Aika 25.8.2014 kello 14:09-17:00

Paikka KH:n kokoushuone, Hallituskatu 12

Allekirjoitukset

Jaana Laitinen-Pesola
puheenjohtaja
§:t 425-436, 438-447

Tapio Huhtanen
puheenjohtaja
§ 437

Lauri Kilkku
pöytäkirjanpitäjä
§:t 425-445

Leena Tuominen
pöytäkirjanpitäjä
§:t 446-447

Käsitellyt asiat §:t 425-447

Pöytäkirjan tarkastus Kaupungintalolla syyskuun 1. päivänä 2014

Tapio Huhtanen
§:t 425-436, 438-447

Juha Vasama
§:t 425-445

Helvi Walli
§:t 437, 446-447

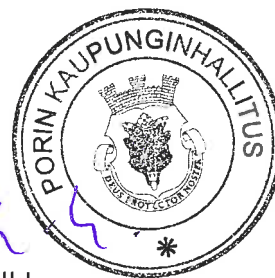
Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä kaupungintalolla, Hallituskatu 12, syyskuun 2. päivänä 2014.

Todistaa Outi Johansson
asiakirjahallinnon päällikkö

Otteen oikeaksi todistaa Porissa 28.8.2014

Hallintopäällikkö

Lauri Kilkku

Päätöksentekijät

Jaana Laitinen-Pesola
Juha Vasama
Helvi Walli
~~Esa J. Wahlman~~
Martti Lundén
Arja Laulainen
Eija Hakala
Jari Pajukoski
Tommi Salokangas
Laura Huhtasaari
Tapio Huhtanen

puheenjohtaja
klo 14:09-16:18, §:t 425-446

Jarno Joensuu, klo 14:09-16:18, §:t 425-446

Muut läsnäolijat

Diana Bergroth-Lampinen
Sampsa Kataja
Tapio Furuholm
Aino-Maija Luukkonen
Kari Hannus
Aulis Laaksonen
Leena Tuominen
Esa Lunnevuori
Anna Kyhä-Mantere
Lauri Kilkku

KV:n puheenjohtaja
KV:n I varapuheenjohtaja
KV:n II varapuheenjohtaja
kaupunginjohtaja
tekninen apulaiskaupunginjohtaja
palvelutoimen apulaiskaupunginjohtaja
kaupunginlakimies
rahoitusjohtaja
viestintäpäällikkö
hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä
klo 14:09-16:19, §:t 425-445

HAKE 837/020/2013

430 § Porin kaupungin lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Porin kaupungin lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet useat viranhaltijat, organisaatiotoimikunta ja nuorivaltuuston edustaja.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön [www.sivuilla osoitteessa](http://www.sivuilla.osoitteessa) www.kuntauudistus.fi.

Ehdotus Porin kaupungin lausunnoksi**1. Kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)**

Käsite "kunnan toiminta" sisältää uudessa esityksessä kaiken sen toiminnan, jossa kunta tavalla tai toisella on mukana. Käsite on erittäin laaja. Toiminnan johtaminen kokonaisuutena, kunnan kokonaisuutta ajatellen, törmää helposti muun lainsäädännön (esim. osakeyhtiölaki, säätiölaki) asettamiin rajoihin. Kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivaa konserniyhtiötä ohjataan kunnan toimielinten hyväksymällä konserniohjeella. Osakeyhtiön hallituksen jäsenille säädetään myös osakeyhtiölaissa tietyt velvoitteet ja vastuut. Miten sovitaan yhteen kuntalain kunnan kokonaisedun mukainen vastuu ja osakeyhtiölain mukainen vastuu? Miten sovitaan yhteen kunnan luottamushenkilöiden oikeus saada tietoja tytäryhteisöiltä ja yhtiöoikeudellinen sääntely tietojen julkisuudesta?

Lakiluonnoksen (myöh. myös luonnos) 6 § 1 momentin mukainen konsernikäsite vastaa nykyistä kuntakonsernikäsitettä. Sääntelyä, jossa käytetään vastaavaa konsernikäsitettä kuin esimerkiksi osakeyhtiöiden muodostamassa konsernissa, on pidettävä myönteisenä. Oman kuntakonsernikäsitteen luominen olisi tarpeetonta. Sen sijaan olisi vakavasti harkittava viittauksen laajentamista soveltuvien osin kirjanpitolain 1 luvun 5 § lisäksi sanotun luvun 6 § säännöksiin. Kuntakonsernit muodostuvat jo nyt varsin usein rakenteista, joissa kunta ja sen tytäryritys yhdessä taikka kirjanpitovelvollinen tytäryritys yksin tai yhdessä muiden tytäryritysten kanssa omaavat määräysvallan kohdeyrityksessä. Asiassa on huomattava, että kirjanpitolain 1 luvun 5 ja 6 §:t viittaavat luvun 1 §:n mukaisiin kirjanpitovelvollisiin (ei siis julkisyhteisöihin; 1:1 § 2 mom.). Asia olisi syytä selventää tulkintavapaalla uudella säännöksellä.

Kunnan toiminta on uudessa sääntelyssä ulotettu laajalle koskemaan myös kunnan osallistumista kuntien yhteistoimintaan sekä kunnan muuhun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvaan toimintaan. Tästä seuraa lähinnä kunnanhallituksia ja virkamiesjohtoa koskeva laaja valvontavastuu. Samoin kunnan jäsenten vaikuttamismahdollisuudet on ulotettava asianmukaisella tavalla kaikkeen kunnan toimintaan. Viimeksi mainittua on pidettävä myönteisenä kunnallisen demokraattisen päätöksenteon kannalta sekä samalla osallistumisen ja toiminnan läpinäkyvyyden kannalta. Toisaalta voidaan esittää kysymys siitä, eikö mainittu kunnan toiminta joka tapauksessa esimerkiksi sopimusohjauksen kautta ilman nimenomaista säännöstä kuulu kunnan toimintaan. Ja toisaalta juridisen kuntakonserni-määrittelyn ulkopuolelle on nyt rakentumassa laaja, epätasällisesti määriteltä alue, jolle juridiset ohjauskeinot sopivat huonosti tai jotka eivät tosiasiallisesti ole lainkaan käytettävissä. Koska kuntalaki on yleislaki, tulisi kuntakonsernin juridinen määrittely riittää ko. lainkohdassa.

2. Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)

Järjestämisvastuun ja tuottamisvastuun määrittelyn eriyttäminen myös säädöstasolla selkiyttää kunnan tehtävien toteuttamista. Esityksen 9 §:n 2 momentin mukaan julkisen hallintotehtävän kunta voi kuitenkin antaa muulle kuin viranomaiselle vain, jos siitä erikseen säädetään. Saman esityksen 88 §:n 2 momentissa säädetään, että tehtävät, joissa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Julkisen hallintotehtävän käsite on laajempi kuin julkisen vallan käyttö. Pitäisikö käsitteiden olla saman lain sisällä yhteneväiset?

3. Kuntatalousohjelmasta (12 §)

Kuntatalousohjelmalla on tarkoitus korvata nykyinen peruspalveluohjelmamenettely. Muutos johtuu EU-lainsäädännön vaatimuksesta toteuttaa julkisen talouden ohjausjärjestelmää, jossa keskeisenä tarkoituksena on varmistaa julkisen talouden kokonaisvaltainen suunnittelu niin, että siinä huomioidaan kaikki sen osatekijät. Kuntatalousohjelma tulee sisältämään siis kuntia koskevan osuuden kokonaissuunnittelusta. Kuntatalousohjelmaa voidaan pitää hyvänä uudistuksena ottaen huomioon viimeaikainen kehitys, jossa valtiontalouden tasapainottamisesta erittäin suuri osuus on kaatunut kuntien hoidettavaksi samanaikaisesti, kun lainsäädännöllä on kuntien velvollisuuksia lisätty jatkuvasti. Taloudellisten vaikutusten arviointi on usein epäonnistunut uusista kuntien velvoitteista päätettäessä. Niinpä kuntatalousohjelmassa tulisi kiinnittää erityishuomio lainsäädännön kustannusvaikutusten jälkikäteiseen seurantaan eikä ainoastaan tulevan kehityksen arviointiin. Pykälän viidennessä momentissa on säädetty kuntatalousohjelman suunnitteluprosessista ja lähinnä siihen osallistuvista tahoista. Viimeisenä on mainittu Kuntaliitto, joka esityksen mukaan osallistuu kuntatalousohjelman valmisteluun. Mitä osallistuminen tarkoittaa? Tätä tulisi ehkä täsmentää sekä edustuksellisen osallistumisen lisäksi harkita ainakin suurten kaupunkien osalta suoraa osallistumismahdollisuutta kuntatalousohjelman valmisteluun.

4. Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)

Esitysluonnoksen perusteluiden mukaan kuntavaalit toimitetaan huhtikuussa ja pykäläluonnoksen mukaan valtuuston toimikausi alkaa kesäkuun alusta.

Porin kaupungissa on ollut käytäntönä, että kuntavaalien tuloksen valmistuttua suurimman puolueen vastuuhenkilön johdolla käydään puolueiden edustajien väliset neuvottelut luottamushenkilöpaikkojen jakamisesta puolueittain. Kun tästä paikkajaosta on päästy yhteisymmärrykseen, puolueiden sisällä käydään neuvottelut henkilöistä, joita ehdotetaan puolueelle osoitettuihin luottamushenkilöpaikkoihin. Neuvotteluissa tulee ottaa tarkoin huomioon vaalikelpoisuutta koskevat säännökset ja tasavertoinen vaatimukset. Oman vaikeutensa neuvotteluihin tuo ylikunnalliset toimieliimet, joiden asettaminen edellyttää asian yhdenmukaista käsittelyä useammassa kunnassa. Edellä kuvatuista syistä johtuen kuntavaalien jälkeisille neuvotteluille on varattavat riittävästi aikaa.

Edellä mainitusta huolimatta muutosehdotuksen tarkoitus on hyvä: uusi kunnanvaltuusto pääsee heti vaikuttamaan mm. seuraavan vuoden talousarvion valmisteluun. Nykyjärjestelmässä uusi valtuusto joutuu ensimmäisen toimintavuotensa ajan käytännössä noudattamaan edeltävän valtuuston päättämiä linjauksia.

Kunnan tilikausi on kuitenkin edelleen kalenterivuosi ja tilinpäätös, joka sisältää myös vastuuvapauden myöntämisen, on käsiteltävä kesäkuun loppuun mennessä. Näin ollen vaalivuosina voi tilinpäätöksen käsittelyssä syntyä aikataulun suhteen käytännön hankaluuksia. Myös toimielinten kausi vaihtuu vaalivuonna kesken tilivuoden.

Voisiko edellä kuvatut ongelmat lieventyä, jos valtuuston toimikausi alkaisi heinäkuun alusta?

5. Valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)

Esityksessä valtuuston jäsenten vähimmäismäärä on säännelty, enimmäismäärälle ei ole rajoituksia. Pitäisikö myös valtuutettujen enimmäismäärää säännellä?

6. Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku)

Hallituksen esitys osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista (22§) on tehty aikaisempaan verrattuna *mahdollistavammasta* näkökulmasta. Esityksessä on rakentavalla tavalla laajennettu osallisuuden käsitettä. Kuntalaisten intressit huomioidaan hallituksen esityksessä monipuolisesti useasta eri näkökulmasta: asukkaan, yhteisöjen ja järjestöjen, palvelun käyttäjän jne. Esityksen mahdollistavuus on samanaikaisesti sekä vahvuus että heikkous. Hallituksen esitys jättää kunnalle riittävästi tilanne- ja tarvekohtaista harkintavaltaa ja liikkumavaraa osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi. Velvoittavuuden lisääminen saattaisi olla kuitenkin tarkoituksenmukaista esimerkiksi silloin, kun palveluja suunnitellaan tai kehitetään yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.

Hallituksen esitys aloiteoikeudesta (23§) on perusteltu

Kunnallista kansanäänestyksen (24§) osalta todetaan, että *"kansanäänestys voidaan toimittaa koko kuntaa tai jotakin kunnan osa-aluetta koskevana"*. Kunnallisen kansanäänestyksen järjestämistä koskevat periaatteet ovat selkeät, mutta lain käytännön toteuttaminen edellyttää, että kunnan osa-alueet määritellään erikseen joko tilastollisesti tai muulla tavoin kestäväällä tavalla. Hallituksen esityksestä ei käy ilmi, miten kunnan osa-alueet on tarkoitus määritellä, kenen toimesta määrittely tehdään ja mihin kriteereihin mahdollinen määrittely perustuu.

Hallituksen esityksessä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämistä käsitellään erikseen nuorisovaltuuston (26§), vanhusneuvoston (27§), vammaisneuvoston (28§) ja viestinnän (29§) näkökulmista. Porin kaupunki pitää perusteltuna, että osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämisessä huomioidaan erikseen pykäläkohtaisesti kaikki em. muodot. Porin kaupunki toteaa edelleen, että nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto ovat jo nyt aktiivinen ja toimiva osa kaupungin osallisuusjärjestelmää.

7. Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)

Esitys on tältä osin ns. mahdollistava eli valtuusto voi päättää kunnassa noudatettavan toimielinmallin valinnan. Entinen käytäntö lautakuntamalli on mahdollinen, mutta lisäksi valtuusto voi päättää esim. ns. valiokuntamallin tai puheenjohtajamallin käyttöönottamisesta.

Toimielinmallin valintaan vaikuttaa se, mitä kunnassa halutaan painottaa; valtuuston asemaa, kunnanhallituksen vastuuta, toimialakohtaista hallintoa, tehokasta tiedonkulkua jne. Mallin valinnasta tehtävä esitys valtuustolle edellyttää huolellista valmistelua.

Esityksen 38 §:ssä korostuu kunnanhallituksen asema eli se, että kunnanhallitus johtaa kunnan koko toimintaa.

8. Alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)

Hallituksen esityksen alueellisia toimielimiä (37§) koskevat periaatteet ovat periaatteessa selkeät, mutta käytännössä esitys on ristiriidassa osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia koskevan esityksen 22§ kanssa. Esityksestä ei käy ilmi, ovatko alueellisten toimielinten edustajat vaaleilla valittuja vai eivät.

9. Kuntastrategiasta (39 §)

Porin kaupunki on laatinut kuntastrategioita 1990-luvun alusta alkaen. Vuodesta 2005 lähtien kaupunginvaltuuston hyväksymään strategiaan ovat sisältyneet kaikki esitysluonnoksessa ehdotetut elementit. Valtuusto ohjaa ja seuraa kaupungin strategista suunnittelua ja toimintaa.

Vuonna 2013 uudistetun mallin mukaisesti Porin kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän muodostavat kaupunginvaltuuston hyväksymä strategia, talouteen ja johtamiseen keskittyvä valtuustosopimus sekä talousarvio. Strategiaa konkretisoivat palveluohjelmat, jotka hyväksytään toimialakohtaisissa poliittisissa elimissä (lautakunnat ja johtokunnat). Kaupunginvaltuusto ohjaa myös omistajapolitiikkaa. Strategian ja sen mukaisten palveluohjelmien seurannan välineenä on talousarvion raportointijärjestelmä.

Kuntastrategian osalta kuntalakiluonnos ei siis tuo mitään uutta Porin kaupungin nykyiseen toimintaan.

10. Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)

Pykäläluonnoksen mukaan kunnanhallitus vastaa mm. kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja kunnan toiminnan omistajaohjauksesta sekä huolehtii kunnan toiminnan riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnan toiminta -käsitte sisältäisi kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Ehdotetussa perustelutekstissä todetaan omistajaohjauksen toteuttamisesta seuraavaa:

”Kuntakonsernissa ohjausvälineenä ovat 47 §:ssä tarkoitetut omistajaohjauksen keinot sekä 48 §:ssä tarkoitetut konserniohjeet. Juridisen kuntakonsernin ulkopuolella ohjaus perustuu lähtökohtaisesti 47 §:ssä tarkoitettuihin omistajaohjauksellisiin keinoihin. Tällöin on kiinnitettävä erityistä huomiota myös palvelujen hankkimisesta vastaavien kunnan toimielinten ohjaamiseen. Toimielinten tulee käytännössä huolehtia, että 47 §:ssä tarkoitettuja keinoja käytetään ja että kunnan strategiset tavoitteet toteutuvat myös kuntakonsernin ulkopuolella hoidettavissa kunnan palveluissa.”

Edellä kuvattu kunnanhallituksen omistajaohjaukseen liittyvien vastuiden rajaaminen ohjauskeinojen käyttämiseen on pidettävä kirkkaana. Vastuuta ei saa ulottaa esimerkiksi osakeyhtiön hallituksen toimivaltaan kuuluviin asioihin.

Kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävien osalta luonnoksessa tunnustetaan se tosiasia, että kunnan strategiset päätökset edellyttävät myös poliittista valmistelua. On hyvä, jos lain tasolla määritetään, että poliittista valmistelua johtaa kunnanhallituksen puheenjohtaja.

11. Johtajasopimuksesta (43 §)

Pykäläluonnoksen mukaan kunnan ja kunnanjohtajan on tehtävä johtajasopimus. Kunnilla voi olla tarve tehdä johtajasopimuksia myös muiden johtavien viranhaltijoiden kanssa. Voidaanko tämä tarve ottaa huomioon mahdollisuutena uudessa kunta-laissa?

12. Omistajaohjauksesta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47-49 §)

Omistajaohjauksen määrittely luonnoksen 47 §:ssä on lähes esitetyssä muodossa jo nyt käytössä useissa kuntakonserneissa. Määrittelyllä selkeytetään vallitsevaa tilannetta koko kuntakentässä. Määritelmä myös tukee kokonaisuudistuksen keskeisenä seikkana olevan konsernitason toiminnan ja omistajaohjauksen tehostamisen siirtämistä kunnallisen toiminnan ytimeen.

Luonnoksen 48 §:ssä on käsitelty kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanoa yleispiirteisen säätelyn kautta. Hallituksen jäsenen tehtävä on varsinkin suurten tytäryhtiöiden hallituksissa vastuullinen ja usein merkittävää liiketoimintaosaamista vaativaa kunta-alan osaamisen lisäksi. Näin varsinkin, jos yhtiö toimii vahvasti kilpailuilla markkinoilla (esim. sähkön tai muun energian myyntiä harjoittavat osakeyhtiöt). Hallitus on osakeyhtiön keskeinen strateginen toimielin. On tärkeää, että yhtiöiden hallituksiin saadaan päätöksentekijöitä, joilla on monipuolinen liiketoiminnan ja/tai kyseisen toimialan osaaminen ja kokemus sekä että henkilöt myös voivat käyttää hallituksen jäsenen tehtävän menestykselliseen hoitamiseen tarvittavaa aikaa. Myös kuntalaisten etu on, että yhtiöiden hallitukset ovat ammattitaitoisia ja että ne toimivat tehokkaasti kollegioina konsernin ja yhtiön edun mukaisesti toimitusjohtajan esimiehinä. Liika toimitusjohtajavaltaisuus saattaa tietyissä tilanteissa muodostua konsernin kokonaisuutena heikosti toteuttavaksi. Osakeyhtiön eri toimielimillä tulee olla myös käytännössä osakeyhtiölain mukainen hierarkkinen asema.

Luonnoksen 48 §:ssä on niin ikään määritelty kunnan konserniohjeen vähimmäissisältö. Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta olisi tarvetta säätää tarkemmalla tasolla. On huomioitava, että esimerkiksi osakeyhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan lakisääteistä toimivaltaa ei voida tälläkään säätelyllä ohittaa. Luonnoksessa saattaa jäädä huomiotta säädösristiriidan syntyminen ja varsinkin mahdollisten ristiriitatilanteiden ratkaisu.

Konserniohjeiden tulee luonnoksen mukaan sisältää myös tarpeelliset määräykset konsernin sisäisistä palveluista. Useat kuntien konserniohjeet sisältävätkin jo nyt tästä määräyksiä. Määräykset ovat varsin usein yleisluonteisia, joka samalla saattaa merkitä heikkoa ohjausta näiden toimintojen osalta. Erityisesti on huomioitava julkisista hankinnoista annetun lain säännökset, jotka asettavat hankintayksiköille pääsääntöisen kilpailuttamisvelvoitteen. Tässä yhteydessä olisi syytä harkita julkisista hankinnoista annetun lain ja mahdollisesti myös erityisalojen hankintalain muuttamista myöhemmin kuvatulla tavalla.

13. Kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)

Kyseisen luvun sisältö vastaa paljolti nykyistä lainsäädäntöä lukuun ottamatta esityksen 51 §:ää, jonka sisältö hankintalain ja kuntalain välisestä suhteesta rajatapauksissa on tarpeen ja käytännön toimijoiden kannalta erittäin odotettu. Lainvalmistelussa on pidettävä huolta siitä, että kuntalain sisältö otetaan huomioon uuden hankintalain valmistelussa, ettei hankintalain ja kuntalain väliselle alueelle edelleen jää ristiriitaisuuksia.

14. Luottamushenkilön vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)

Pykäläluonnoksessa on kaksi ongelmallista kohtaa:

- Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa

- Vaalikelpoinen kunnanhallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei ole kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö.

Mitä tarkoitetaan *kunnanhallituksen tehtäväalueella*? Kunnanhallituksen tehtävistä ehdotetaan säädettäväksi 40 §:ssä, jossa kunnanhallituksen tehtäviä on sidottu kunnan toiminta -käsitteeseen. Kuuluuko esimerkiksi satamaosakeyhtiö kunnanhallituksen tehtäväalueeseen?

Vaikuttaa siltä, että vaalikelpoisuus on riippuvainen kunnan organisoitumisesta. Mitä enemmän kunta toimii kuntaorganisaationa sitä laajempi on vaalikelpoisten henkilöiden joukko. Tämä ei voi olla ehdotetun säännöksen tarkoitus.

15. Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)

Ehdotetussa 82 §:n 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että työnantaja voi kuitenkin kieltäytyä antamasta vapaata, jos työnantaja ei ole saanut tietoa tarvittavasta vapaasta viimeistään 14 päivää ennen kokouspäivää ja työnantajalla on kieltäytymiselleen työhön liittyvä painava syy. Porin kaupungin näkemys on, että säännöksessä olevan määräajan tulisi olla lyhyempi. Muilta osin ehdotettu kokonaisuus on huolellisesti harkittu.

16. Sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §1)

Ehdotettu säännös on perusteltu. Myös se seikka, että sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle.

17. Kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)

Merkittävin muutos ehdotetussa kokonaisuudessa on se, että tässä tarkoitettuja luottamushenkilöitä ovat vain 70 §:ssä tarkoitetut henkilöt. Kunnan luottamushenkilöitä eivät siten ole osakeyhtiön yhtiökokoukseen tai hallitukseen, säätiön hallitukseen, yhdistyksen hallitukseen, kokoukseen tai vastaavaan toimielimeen tai osuuskunnan hallitukseen tai osuuskunnan kokoukseen nimetyt henkilöt, vaikka kyseinen yhteisö tai säätiö olisi kunnan tytäryhteisö.

Porin kaupungilla ei ole ehdotetusta kokonaisuudesta huomautettavaa.

18. Otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)

Esityksessä otto-oikeuden käyttö rajataan vain kunnanhallitukselle. Esitys korostaa kunnanhallituksen vastuuta kunnan koko toiminnasta. Konkreettinen toteuttaminen eli todellisten mahdollisuuksien otto-oikeuden käyttöön takaaminen kunnanhallitukselle voi osoittautua käytännössä vaikeaksi, varsinkin laajassa ja moniportaisessa organisaatiossa. Otto-oikeuden käyttö voitaisiin jättää myös kunnan oman päätösvallan varaan. Ellei valtuusto muuta päättäisi otto-oikeuden käyttämisestä, otto-oikeus olisi vain kunnanhallituksella. Valtuusto voisi kuitenkin päättää muistakin otto-oikeuden käyttöön oikeutetuista tahoista.

19. Toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99-101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)

Porin kaupungissa sähköiset kokousmenettelyt eivät vielä ole olleet ajankohtaisia, vaikka toimielinten kokousaineisto on lähes ainoastaan sähköisessä muodossa. Porin kaupungin näkökulmasta sähköisen kokouksen ja sähköisen kokousmenettelyn mahdollistaminen on perusteltua varautumista tulevaisuuteen.

Porin kaupungin osalta toimielinten pöytäkirjat julkaistaan yleisessä tietoverkossa muutoksenhakuohjeineen jo nyt. On nykyaikaa, että pöytäkirjojen julkaiseminen yleisessä tietoverkossa tulee pääsäännöksi. Niiden kunnan jäsenten osalta, joilla ei ole pääsyä yleiseen tietoverkkoon, voidaan turvata opastettu tiedonsaanti kunnan palvelupisteissä.

141 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä. Tämä vaatimus vaikuttaisi lisäävän hallinnollisen työn määrää. Porin kaupungin nykykäytännössä asiakirjat on valmisteltu niin, että niissä on mahdollisimman vähän henkilötietoja,

jotta asiakirjoista ei ole tarvinnut poistaa sellaisia henkilötietoja, joita ei voida yleisessä tietoverkossa julkaista. Henkilörekisterin syntymisen estämiseksi kaikki pöytäkirjat poistetaan ½-1 vuoden kuluessa kokouksesta. Näin tarvittavan käsityön määrä on voitu minimoida.

20. Alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)

Alijäämän kattamisvelvollisuus määrääjassa ja kattamisvelvollisuuden ulottaminen kuntayhtymiin on oikeansuuntainen muutos. Kuntatalouden kokonaisuohjauksen kannalta on ehdottoman tärkeää, että kuntatalouden ongelmia ei siirretä kuntayhtymiin "piiloon". Alijäämän kattamisvelvollisuus määrääjässä sekä se, että toimenpiteet alijäämän kattamiseksi tulee yksilöidä, tuovat oletettavasti ryhtiä kuntien päätöksentekoon.

21. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 § ja 120 §)

Pykälässä 119 määritellyt arviointimenettelyn kriteerit ovat sinänsä kelvollisia. Koska taseeseen kertyneellä alijäämällä on niin keskeinen merkitys arvioinnissa, tulisi Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antaman ohjeistuksen painoarvoa korostaa. Huonona esimerkkinä on yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista, jonka tarkoitus oli yhdenmukaistaa kuntien poistolaskennan periaatteita, mutta vaikutus oli päinvastainen.

Arvioinnissa käytettävien tunnuslukujen ulottaminen koko kuntakonsernia koskeviksi noudattaa samaa linjaa kuin kuntalain uudistus muutenkin. Koska konsernin mukaan ottaminen saattaa tuoda kuitenkin odottamattomia vaikutuksia arviointiin, voisi olla mielekkäämpää säätää tältä osin niin, että tunnusluvut arvioidaan sekä koko konsernin osalta, että vain peruskunnan osalta ja molemmissa tapauksissa voidaan käynnistää arviointimenettely esim. ministeriön harkinnan mukaan.

Kuntayhtymää koskeva 120 § on toimiva. Muiden tunnuslukujen kuin alijäämän käyttäminen arvioinnissa ei olisi mielekästä.

22. Tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §), Tilintarkastuksesta (123 §) ja Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)

Tarkastuslautakunta on oikeutettu ohjaamaan tilintarkastajaa ja tilintarkastaja on raportointivelvollinen havainnoistaan sekä kunnanhallitukselle että tarkastuslautakunnalle. Tarkastuslautakunnan jäseniä ja tilintarkastajia koskevat osin samat kelpoisuusvaatimukset (vaalikelpoisuus) ja heillä on sama virkavelvollisuuteen perustuva vaitiolovelvollisuus. Tätä taustaa vasten tuntuu erikoiselta, että tarkastukseen ja arviointiin osallistuvien tahojen, tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan, tiedonsaantioikeudet poikkeavat toisistaan. Hallituksen esityksen 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnalla on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kunnan viranomaisilta tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, joita tarkastuslautakunta pitää tarpeellisina arviointitehtävän hoitamiseksi, kun taas tilintarkastajalla on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kunnan viranomaisilta ja muilta kuntakonserniin kuuluvilta yhteisöiltä ja säätiöiltä tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, joita tilintarkastaja pitää tarpeellisina tarkastustehtävän hoitamiseksi.

Hallitus siis esittää, että tarkastuslautakunnalla ei olisi oikeutta saada arviointitehtäviensä hoitamiseksi tarvittavia tietoja ja asiakirjoja muilta kuin kunnan viranomaisilta, vaikka tarkastuslautakunta on velvollinen arvioimaan myös kuntakonsernin toimintaa ja tuloksellisuutta, kun taas tilintarkastajalla olisi oikeus saada samoja tietoja myös muilta kuntakonserniin kuuluvilta yhteisöiltä ja säätiöiltä. Käytännössä tämä saattaa johtaa siihen, että tarkastuslautakunta joutuu lain säätämisen tehtävänsä mukaisesti, mutta saman lain rajoittamana puutteellisin tiedoin, arvioimaan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kuntakonsernissa. Vaihtoehtona tietysti on os-

taa arviointipalvelu tilintarkastusyhteisöltä, jota rajoitus ei koske, jos sama tilintarkastusyhteisö tarkastaa sekä kunnan että kuntakonsernin tytäryhteisöt.

Tilintarkastajan kannalta ehdotettu 125 § on vähintään yhtä hankala. Kun toisaalta havaituista poikkeamista on raportoitava kunnanhallitukselle tilintarkastuspöytäkirjalla, joka on annettava tiedoksi tarkastuslautakunnalle, mutta toisaalta tarkastuslautakunnalle ei saa antaa tietoa tytäryhteisöä koskevista havainnoista, on olemassa selvä ristiriita: Laki julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista ei tunne tilintarkastuspöytäkirjaa raportointimuotona, vaan termi löytyy Tilintarkastuslain 3 luvun 16 pykälästä jolloin myös pöytäkirjan käyttöä koskeva ohjeistus täytyy hakea tilintarkastuslain ja siihen perustuvan käytännön puolelta. Tilintarkastuslain tarkoittamassa muodossa (tilintarkastuspöytäkirja) raportointi jättäminen voi edesauttaa väärinkäytösten jatkumista ja tuottaa vahingonkorvausvelvollisuuden, mutta esityksen mukaisessa muodossa raportointi voi rikkoa esitettyä tiedonsaantikieltoa ja johtaa sekin sanktioihin. Vaikka tilintarkastajan raportointi normaalitilanteissa suunnataan tarkastettavan yhteisön, tässä tapauksessa kuntakonsernin jäsenyhteisön hallitukselle, ja viime kädessä yhtiökokoukselle tai vastaavalle ylimmälle päättävälle elimelle, edellä mainittu 124 § ei rajoita raportointivelvollisuutta pelkästään emokunnan poikkeamiin, vaan pikemminkin rinnastaa kunnan ja kuntakonsernin tytäryhteisöineen tässä mielessä. Eteen voi siis tulla poikkeustilanteita, joissa raportointi suoraan omistavan tahon hallitukselle eli kunnanhallitukselle on perusteltua. Vaarana on, että tällaisessa tilanteessa, 125 §:n jäädessä esitettyyn muotoon, epäviralliset ja ei-formaalit raportointimuodot yleistyvät, mikä ei ainakaan paranna tarkastustoiminnan läpinäkyvyyttä ja uskottavuutta.

Tilintarkastajan raportointiin kuntakonserneissa liittyy ongelma, johon lakiehdotus ei ota kantaa: Kun tilintarkastaja HE 124 §:n perusteella on velvollinen noudattamaan valtuuston ja tarkastuslautakunnan ohjeita, ellei muista laeista toisin johdu, ja kun taas vastaavasti laki julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista ja tilintarkastuslaki lähtevät tilintarkastajan riippumattomuudesta ja salassapito-velvollisuudesta josta voidaan poiketa vain laissa erikseen säädettyissä tapauksissa, ovat sekä tilintarkastajan riippumattomuus että oikeusturva vaarassa, jos valtuusto tai tarkastuslautakunta antaa esimerkiksi kuntakonsernin tytäryhteisöä koskevan tarkastustoimeksiannon yhteydessä velvollisuuden raportoida valtuustolle, kunnanhallitukselle tai tarkastuslautakunnalle. Kun Lain julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista 18 § toisen momentin 1. kohta antaisi mahdollisuuden poiketa salassapitovelvollisuudesta, mikäli valtion tai kunnan tai muu viranomainen tietoa tarvitsee lain mukaisen valvonta- tai muun tehtävän suorittamista varten, olisi ristiriita ratkaistavissa sallimalla tilintarkastajalle ja tarkastuslautakunnalle yhtäläinen tiedonsaantioikeus.

Hallituksen esityksessä ei myöskään oteta ollenkaan kantaa osakkuusyhteisöjen ja erilaisten yhteistoimintamuotojen valvontaan silloin, kun omistus tai tosiasiallinen määräysvalta ei ylitä kirjanpitolain 1 luvun 5 § konsernirajoja. Kuitenkin osakkuus ja sen myötä tai sopimusperusteisesti syntyvä yhteistoiminta tai tilaaja-tuottaja -suhde voi tuoda merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia velvoitteita ja riskejä. Voisi olla hyvä selvittää, minkälaista valvontaa ja osallistumista osakkuusyhteisön hallintoon kunnan tulisi harjoittaa etujensa turvaamiseksi ja minkälaista valvontaa ja osallistumista kunta voi harjoittaa ilman, että esteellisyys- ja liikesalaisuussäännökset vaarantavat kunnan johtavien viranhaltijoiden ja luottamusmiesten mahdollisuutta valvoa kunnan omia etuja. Lisäksi tulisi harkita, voitaisiinko lisätä tarkastuslautakunnan ja kunnan tilintarkastajan tiedonsaantioikeuksiin myös oikeus saada toimensa kannalta tarpeelliseksi katsomaansa tietoa osakkuusyhteisön ja joissakin tapauksissa myös yhteistoimintaa varten perustetun yhteenliittymän asioista.

Kuntakonsernin konsernijohtolle ja molemmille kuntakonsernin tarkastuksen ja arvioinnin toimijoille, tilintarkastajalle ja tarkastuslautakunnalle, tulisi taata yhtäläinen tiedonsaantioikeus, jota tehostaisi yhtäläinen salassapitovelvollisuus. Näin vastuut, velvollisuudet ja valtuudet olisivat tasapainossa myös tarkastuslautakunnan osalta. Tilintarkastajan raportointivelvollisuuksia ja -oikeuksia tulisi täsmentää ottaen huomioon kuntakonserniin liittyvät erityispiirteet sekä kuntalain 47 - 48 pykälien ilmaisema kuntakonsernin rooli yhtenäisenä toimijana ja palvelujen tilaajana / tuotta-

jana. Lisäksi tulisi huomioida osakkuusyhtiöiden ja erilaisten yhteenliittymien usein merkittävä rooli kunnan toiminnassa ja palvelujen tuottajana.

23. Kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä valtuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku)

Luonnoksen säännökset kunnan toiminnasta kilpailutilanteessa markkinoilla vastaavat nykyisiä säännöksiä. Esityksessä otetaan ensimmäistä kertaa olennaiset valtiontukisääntelyn osat kansalliseen lainsäädäntöön, mitä on soveltamisen yhtenäisyyden kannalta pidettävä erittäin tarpeellisena.

Kunnan katsotaan luonnoksessa pääsääntöisesti toimivan markkinoilla, jos se osallistuu tarjouskilpailuun.

Käytännön lainsoveltamisessa saattaa syntyä vaikeasti tulkittava tilanne, jossa konserniohjeessa tulee antaa määräykset sisäisistä palveluista ja joita palveluja siis voidaan konsernin sisällä tarjota ja tuottaa hankintayksiköiden ollessa kuitenkin pääsääntöisesti julkisista hankinnoista annetun lain mukaan sidottuja hankinnoissaan kilpailuttamismenettelyihin.

Tämä mahdollinen ristiriitakokonaisuus koskee 128 §:n 1 momentin 3- ja 4-kohtien soveltamista. Ainakin julkisista hankinnoista annettua lakia tulisi tässä yhteydessä muuttaa siten, että muun muassa tukipalvelujen tuottaminen oman kunnan tytäryhteisöille olisi mahdollista ilman kilpailuttamismenettelyä.

Luonnoksen 130 § koskee kunnan myöntämää lainaa, takausta tai muuta vakuuden antamista toisen velasta tai muusta sitoumuksesta. Säädös on omiaan osaltaan tervehdyttämään kuntien taloutta ja erityisesti riskienhallintaa sekä kuntien keskinäistä asemaa. Sama koskee 131 §:n säätlemää kunnan omistaman kiinteistön luovutusta tai vuokralle antamista.

Kuntien käytännöissä on ollut eroja, jotka uudella säätelyllä saadaan poistumaan tulevaisuudessa.

Luonnoksen 132 §:ssä ehdotettu julkisen palvelun velvoitteen antaminen toteuttaa hyvin kuntien laajan julkisen palvelun hoitamista.

Oheismateriaali

1 Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa edellä olevan lausunnon kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Lisätietojen antaja

Hallintopäällikkö Lauri Kilkku, puh. 044 701 1019

Täytäntöönpano

Valtiovarainministeriö (valtiovarainministerio@vm.fi), myös word-tiedostona)

Kaupunginhallituksen päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Ilmoitus muutoksenhakukiellosta

Alla mainituista päätöksistä ei kuntalain 91 §:n perusteella saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta:

§:t 425-427, 429-436, 438-447

Kunta- ja aluehallinto-osasto

8.5.2014

Kaupunginhallitus

25. 08. 2014

Oheismateriaali 1/430

Jakelussa mainituille

Lausuntopyyntö kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa: toimielimet ja johtaminen-, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat -jaostot. Työvaliokunta on vastannut lainvalmistelusta ja koordinoitunut valmistelujaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista.

Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Erityisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)
- kuntatalousohjelmasta (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku);
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 -49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)

- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määräajassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi. Lausunnoissa toivotaan käytettävän em. otsikointia tai erittelemään esitetyt huomiot luku- tai pykäläkohtaisesti. Lausunnot pyydetään toimittamaan myös word-tiedostona lausuntoyhteenvedon laatimista varten.

Lausuntoa antavien kuntien toivotaan sisällyttävän omiin lausuntoihinsa kunnassa toimivien nuorisovaltuustojen tai muiden nuoria edustavien tahojen näkemyksiä.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön [www-sivuilla](http://www.sivuilla) osoitteessa www.kuntauudistus.fi.

Päivi Laajala
Osastopäällikkö, ylijohtaja

Lisätietojen antajat

Ylijohtaja Päivi Laajala, valtiovarainministeriö, p. 02955 30026, [etunimi.sukunimi\(a\)vm.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)vm.fi)

Lainsäädäntöneuvos Eeva Mäenpää, valtiovarainministeriö, p. 02955 30266, [etunimi.sukunimi\(a\)vm.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)vm.fi)

Toimielimet ja johtaminen –jaoston puheenjohtaja Auli Valli-Lintu, valtiovarainministeriö, p. 02955 30079, [etunimi.sukunimi\(a\)vm.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)vm.fi)

Demokratiajaoston puheenjohtaja Inga Nyholm, valtiovarainministeriö, p. 02955 30042, [etunimi.sukunimi\(a\)vm.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)vm.fi)

Talousjaoston puheenjohtaja Arto Sulonen, Suomen Kuntaliitto, p. 0400 850 232, [etunimi.sukunimi\(a\)kuntaliitto.fi](mailto:etunimi.sukunimi(a)kuntaliitto.fi)

Kunnat ja markkinat –jaoston puheenjohtaja Elise Pekkala, työ- ja elinkeinoministeriö, p. 02950 63731, etunimi.sukunimi(a)tem.fi.

Jakelu

Kunnan- ja kaupunginhallitukset
 Suomen Kuntaliitto
 Valtioneuvoston kanslia
 Ulkoasiainministeriö
 Oikeusministeriö
 Sisäasiainministeriö
 Puolustusministeriö
 Opetus- ja kulttuuriministeriö
 Maa- ja metsätalousministeriö
 Liikenne- ja viestintäministeriö
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Sosiaali- ja terveysministeriö
 Ympäristöministeriö
 Aluehallintovirastot
 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
 Maakuntien liitot
 Sairaanhoidopiirit
 Erityishuoltopiirit
 Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueet
 Koulutuskuntayhtymät ja muut koulutuksen järjestäjät
 KT Kuntatyöntantajat
 Kirkon työmarkkinalaitos
 Valtion työmarkkinalaitos
 Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
 Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty
 Kunta-alan unioni
 Tekniikka ja Terveys KTN
 Toimihenkilöiden neuvottelujärjestö TNJ
 AKAVA
 STTK
 SAK
 Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
 MTK
 Keva
 Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
 SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
 Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta
 Elinkeinoelämän keskusliitto
 Suomen Yrittäjät
 Keskuskauppakamari
 Hallitusammattilaiset ry.
 Suomen evankelis-luterilainen kirkko
 Suomen ortodoksinen kirkko
 Folktinget
 Saamelaiskäräjät
 Kansallinen Kokoomus rp.
 Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue rp.
 Perussuomalaiset rp.
 Suomen Keskusta rp.
 Vasemmistoliitto rp.
 Vihreä liitto rp.
 Suomen ruotsalainen kansanpuolue rp.
 Suomen kristillisdemokraatit (KD) rp.

Ammattiosaajien kehittämissyhistys AMKE
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Suomen nuorisovaltuustojen liitto
Allianssi ry.
Nuorisosiain neuvottelukunta
Suomen Kotiseutuliitto
Väestörekisterikeskus
Helsingin maistraatti
Julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajat ry
Julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunta
Kuntatarkastajat ry
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) (pääjohtaja Geert Dancet)